

MECHMET KANSOY

Οι μοβ ορτανσίες και η Λέα

*«Ο έρωτας βρίσκεται στην πραγματικότητα
πάντα ανάμεσα στα χαλάσματα»
Ελίφ Σαφάκ*

*«Δεν μπορώ ν' αρχίσω μια διήγηση ακριβώς από το σημείο που θέλω
ούτε να την τελειώσω στο σημείο που θέλω»
Μ. Κ.*

Συγκλονιστικά αισθήματα, πόνοι, χαρές και βέβαια οι έρωτες που ζήσαμε: έρωτες που λαξεύτηκαν στο μάρμαρο, σκαλίστηκαν στο ξύλο, σχεδιάστηκαν στο τζάμι με τη μυτερή άκρη του διαβήτη. Που δεν τους ξεχνάμε, κι αν περάσουν χρόνια· αντίθετα, τους θυμόμαστε, ανάβουν ξανά το αίμα στις φλέβες μας, προξενούν θλίψη, καίνε την καρδιά μας και ίσως μας κάνουν να κλαίμε.

Ένα κάτασπρο φτερό πουλιού που αιωρείται στους γαλανούς ουραμούς ή στους βροχερούς καιρούς του περασμένου βίου μας, ένα λευκό πούπουλο που εμφανίζεται ξαφνικά, εξαφανίζεται ξαφνικά, μα δεν χάνεται ποτέ. Θαρρούμε πως οι στοιβάδες της φερμένης με τους νότιους ανέμους κιτρινωπής σκόνης, που σωρεύτηκε πάνω σ' εκείνους τους πόνους, τις χαρές και τους έρωτες, τους κάλυψε για να κοιμηθούν αιώνια, τους άφησε χωρίς πνοή κι έσβησαν και δεν θα αναδυθούν ποτέ πια απ' το υποσυνείδητο. Γι' αυτό δοκιμάζουμε μεγάλη στενοχώρια που δεν μπορούμε να μιλήσουμε σε κανέναν για όλα αυτά. Ίσως γιατί σκεφτόμαστε ότι είναι ντροπή ή γιατί μπορεί να παρεξηγηθούμε.

Όπως και να 'χει όμως, κάποια στιγμή, οπωσδήποτε, εκείνο το κατάλευκο φτερό θ' αναδυθεί απ' το σωρό της κίτρινης σκόνης, θα κατανικήσει την ορμή του ανέμου και θ' αμοληθούμε μαζί του ξανά στους δρόμους, στα πάρκα, στις όχθες των ποταμών του παρελθόντος μας.

Μακάρι να μπορούσαμε να μιλούσαμε ανεπιφύλακτα για τα αισθήματα, τους έρωτες και τους πόνους μας πάντοτε. Όπως το λέει ο Καντίνσκι,* «άσε να βγει στην επιφάνεια το υποσυνείδητο, να κυλήσει, να αποκαλυφτεί, κι όπου πάει...».

Η Λέα, λοιπόν, είναι ένας από εκείνους τους αξέχαστους έρωτες. Σταρένια, καστανή, μέτριο ανάστημα. Ένας έρωτας που περίμενε ανάμεσα στις ορτανσίες. Ίσως για να χαμογελάσει. Το σπίτι της βρισκόταν στα μισά μιας λεωφόρου όπου τα σπίτια, δεξιά κι αριστερά, είχαν κήπους. Η λεωφόρος έφτανε ως το κτίριο του Διοικητηρίου κι από εκεί με μια κατηφορική στροφή συνδεόταν με το πρώτο χωριό.

Την είδα για πρώτη φορά στην είσοδο της Δημοτικής Βιβλιοθήκης, που ήταν χτισμένη σε νεοκλασικό αρχιτεκτονικό ρυθμό και ήταν βαμμένη ολόασπρη. Χαμογέλασε όταν συναντήθηκαν οι ματιές μας. Μπήκα στη βιβλιοθήκη και άρχισα να διαβάζω το *Μπελ Αμί** από κει που το είχα αφήσει. Οι λέξεις πετάριζαν μπροστά στα μάτια μου, σαν να παραβγαίνανε η μια την άλλη. Φτεροκοπούσαν, συγκρούονταν, διαλύονταν κι ύστερα έμεναν να κρέμονται στο κενό σαν μια πυκνή σκιά. Ήμουν σε μια μικρή βάρκα μέσα σε θάλασσα ταραγμένη. Όσο η βάρκα σειόταν και κλυδωνιζόταν, κυμάτιζα κι εγώ μαζί με τις λέξεις που φτερουγίζανε, υψωνόμουν μέσα στη βάρκα και μετά θαρρείς έπεφτα ξανά στο κενό.

Μια άλλη μέρα, συναντηθήκαμε πάλι στην είσοδο της Δημοτικής Βιβλιοθήκης. Οι ματιές μας συναντήθηκαν ξανά. Χαμογέλασε πάλι, κι εγώ, σπαρταρώντας σαν την πεταλούδα, προσπάθησα με όλη μου τη δύναμη να μη χάσω την ισορροπία μου. Οι τρεις αναμενόμενες λέξεις βγήκαν αναπάντεχα απ' το στόμα μου: «Πώς σε λένε;». Με ένα εκπληκτικά ωραίο χαμόγελο, κοιτώντας με στα μάτια, είπε: «Λέα». Θέλησα να της κάνω μερικές ερωτήσεις ακόμη ή να της πως κάτι που θα της άρεσε. Ο λαιμός και το στόμα μου δεν με υπάκουσαν. Οι τοίχοι άρχισαν να γκρεμίζονται, τα δέντρα, τα λουλούδια και οι άλλοι φοιτητές που βρίσκονταν εκεί άρχισαν να αιωρούνται σαν μπαλόνια στον αέρα. Εκείνη χαμογέλασε ξανά και προχώρησε προς μια από τις αίθουσες της βιβλιοθήκης. Απόμεινα εκεί δα, στην είσοδο της βιβλιοθήκης, με το πρόσωπό μου αναψοκοκκινισμένο, τα χέρια και τα πόδια μου να τρέμουν και το στόμα μουγκό. Την άλλη μέρα, μάλλον θα ήταν μεσημέρι, γιατί οι σκιές των δέντρων και των κτιρίων δεν είχαν ακόμα μακρύνει αρκετά, περπάτησα ως την καφετέρια με τις ομπρέλες απέναντι απ' τη βιβλιοθήκη και βάλθηκα να περιμένω να βγει η Λέα. Θα την ακολουθούσα, θα μάθαινα πού

* Βασίλι Βασίλιεβιτς Καντίνσκι (1866-1944). Ρώσος ζωγράφος και θεωρητικός της τέχνης.

* Μυθιστόρημα του Γκυ ντε Μοπασάν.

ήταν το σπίτι της και – αν τα κατάφερα να κρατήσω κάποια ψυχραιμία – θα προσπαθούσα να της μιλήσω.

Αναμονή ή ανυπαρξία, ο τρόμος και η απελπισία του χρόνου που περνάει μέσα σ' έναν σκοτεινό λαβύρινθο. Και ύστερα τα όνειρα: κλαγγές ξιφών, άλογα που καλπάζουν, ωραίες γυναίκες που φορούν καπέλα στολισμένα με φτερά παγωνιού... «Οι τρεις σωματοφύλακες» και ο νέος, ωραίος, υποψήφιος ιππότης Ντ' Αρτανιάν. Συναντιούνται με τη νέα για πρώτη φορά. Κοιτάζονται. Ο Ντ' Αρτανιάν τη ρωτάει τ' όνομά της. Κι εκείνη ρωτάει χαμογελώντας το δικό του. Είναι φανερό απ' την ενδυμασία, το άλογο, τη στάση της ότι είναι μια αριστοκράτισσα. «Ντ' Αρτανιάν» αποκρίνεται, ισιώνοντας το ξίφος που κρέμεται στη μέση του. «Τι ζητάτε σ' αυτά τα μέρη;» «Είμαι υποψήφιος ιππότης. Θα γίνω σωματοφύλακας του βασιλιά μας και θα τον υπηρετήσω».

Η έφιππη νέα χαμογελάει λίγο ακατάδεκτα, ίσως όμως και με κάποιο θαυμασμό, και κεντρίζει το άλογο προς το δασύλλιο.

Ο γοητευμένος απ' την ομορφιά της Ντ' Αρτανιάν αφυπνίζεται μεμιάς, πριν ακόμη η νέα χαθεί μέσα στα δέντρα, και φωνάζει ξωπίσω της: «Εσείς δεν μου είπατε το δικό σας όνομα». Η νέα και σαγηνευτική κόρη κόβει την ταχύτητα του αλόγου της, στρέφει την κεφαλή στον όμορφο νέο άντρα και λέει δυνατά: «Κονστάνς». Βέβαιη ότι το όνομά της ακούστηκε, σέρνει το άλογό της μες στο γεμάτο μουντές σκιές δασύλλιο. Ο Ντ' Αρτανιάν μουρμουρίζει το μαγεμένο όνομα και, με το χέρι στη λαβή του σπαθιού του, επιστρέφει στο ονειροπόλημά του.

Περίμενα τη Λέα. Θα έβγαινε απ' τη βιβλιοθήκη, εγώ θα την ακολουθούσα, θα μάθαινα πού ζει και, αν τα κατάφερα να βρω το θάρρος, θα δοκίμαζα να την πλησιάσω και να της μιλήσω.

Ήταν απομεσήμερο και οι σκιές των κτιρίων, των δέντρων, των λουλουδιών, των ανθρώπων είχαν αρχίσει σιγά σιγά να μακραίνουν. Το τριζοβόλημα από τα κουκουνάρια των πεύκων, η μυρωδιά της θάλασσας ένα μίλι μακριά, και η γοητεία του χαμόγελου της Λέας.

Κάποια στιγμή φάνηκε στην έξοδο της βιβλιοθήκης. Με τη μπλε σχολική ποδιά της, τα βιβλία κάτω απ' τη μασχάλη, τα καστανά της μαλλιά και τη σταρένια σαγήνη του προσώπου της. Την παρακολούθησα για λίγο καθώς απομακρυνόταν κι ύστερα την ακολούθησα. Την ώρα που άνοιγε τη σιδερένια πόρτα του κήπου

του σπιτιού κοντά στο Διοικητήριο, την πλησίασα με την καρδιά μου να χτυπάει σαν τρικυμισμένη θάλασσα. «Γεια σου» της είπα, περιμένοντας να αντιδράσει θυμωμένα.

Σάστισε αλλά δεν φάνηκε να θυμώνει. Μόνο έμοιαζε σαν να βιαζόταν, σαν κάποιος απ' το σπίτι να την καλούσε, κι έπρεπε να κάνει γρήγορα. Απλά μου χαμογέλασε, προχώρησε κι ύστερα έστρεψε το κεφάλι, την ώρα που άνοιγε την πόρτα του σπιτιού, και χαμογέλασε ξανά κοιτώντας με πάλι στα μάτια.

Από τότε, κάθε απόγευμα περνούσα με το ποδήλατό μου μπροστά απ' το σπίτι της Λέας, κι εκείνη τις περισσότερες φορές ήταν στον κήπο, ανάμεσα στις ορτανσίες. Νόμιζα πως περίμενε να με δει να περνώ. Και πάντοτε χαμογελούσαμε ο ένας στον άλλο.

Πάλι ένα απόγευμα, κάπου έναν χρόνο αργότερα, η Λέα ήταν στο μπροστινό κήπο του σπιτιού της. Πλησίασα στη μάντρα του κήπου με το ποδήλατο. Με δυσκολία κατάφερα να ξεστομίσω τη φράση που είχα αποστηθίσει: «Τον Σεπτέμβριο θα πάω στη Λευκωσία για το Λύκειο». Έκανε μια κίνηση με το δεξί της χέρι πάνω απ' τις ορτανσίες, σαν να τις χαίδευε. Με κοίταξε κατάματα. Στα μάτια της διαισθάνθηκα τη λεπτή σκιά μιας καλυμμένης θλίψης. «Θα έρχεσαι όμως στις διακοπές». «Ναι, βέβαια». Τότε, έσκυψε ελαφριά κι αγκάλιασε τις μοβ ορτανσίες.

Πέρασαν χρόνια έκτοτε. Η Λευκωσία ήταν μια άλλη πόλη, μια άλλη ζωή κυλούσε εκεί, και οι δρόμοι ήταν πολύ μακρινοί για τον γυρισμό.

Πράσινος βάτραχος, φίδι, πείνα, 2010